

TİM Akademi İzmir Panelinden İzlenimler

Hande UZUNOĞLU

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Bakanlar Kurulu'nun 5 Temmuz 1993 tarihinde aldığı 93/4616 sayılı kararla kuruldu. O tarihte bir araya gelen 52 İhracatçı Birliğinin Başkan ve Yönetim Kurulu Üyeleri TİM'in ilk üyelerini oluşturdu.

Ülkemiz ihracatı özel sektör kesiminin üst kurumu olan Türkiye İhracatçılar Meclisi, Dış Ticaret Müsteşarlığı kanalıyla Başbakanlığa bağlı bir kurum olmanın yanı sıra bütün ihracatçıları, faaliyette bulunan 58 İhracatçı Birliğini, İhracatçı Birliklerine hizmet veren 13 Genel Sekreterliği ve bütün ihracat kalemlerini temsil etmektedir.²

Bir başka ifadeyle; Türkiye İhracatçılar Meclisi ülkemizde şu anda sayıları 40.000'i aşan ihracatçı firmanın üst kuruluşu konumundadır.

TİM'in çalışmaları dahilinde ihracatta katma değerinin artırılması hedeflenmiş ve bu yönde Türkiye genelinde ihracatçı firmalara katkı sağlayacak seminer, konferans ve eğitim organizasyonlarının gerçekleştirilmesi amacıyla TİM Akademi oluşturulmuştur.

Bu seminerlerde amaç; Türk ihracatçısının dünyadaki makro ve mikro ekonomik gelişmeler ve dengeler hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak, bu kapsamdaki firmaların dünya pazarındaki rekabet güçlerini arttırmak ve pazar paylarını geliştirmek için gerekli bilgi ve deneyimi uygun yöntemlerle aktarmaktır.³

Bu kapsamda TİM Akademi ilk defa 2004 yılında paneller düzenlemeye başlamıştır. Bu panellerin onuncusu da geçtiğimiz ay İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

Panel konuşmacıları arasında paneli düzenleyen Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden Genel Sekreter ve aynı zamanda Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi olan Emre ALKİN, Prof. Dr. Arman KIRIM, eski Merkez Bankası Başkanı Gazi ERÇEL ve İTHİB Yönetim Kurul Üyesi Ertuğ YAŞAR yer almıştır.

Panelin açılış konuşmalarında Türk ekonomisinin lokomotifi olan ihracatın artırılmasının hedeflendiğinden, İzmirimizin ülkemiz ihracatındaki konumundan ve yakınımızdaki fırsatlardan biri olan Yunanistan'la ticaretimizden bahsedilmiştir.

² TİM, www.tim.org.tr

³ TİM Akademi, <http://www.srv9.com/timakademi.org>

TİM Akademi paneli konuları dünyadaki rekabet koşulları ve ülkeleri etkileyen ekonomik gelişmeler düşünülerek belirlenmiş olup İzmirli firma sahipleri ve temsilcilerinin bilgisine sunulmuştur.

TİM Akademi Panel Konuları

21. yüzyılda hızla değişen ve gelişen bir dünya düzeninin içinde yer alıyoruz. Dünyamız kabuk değişimine uğruyor ve biz bu değişim sürecinde bilgi toplumuna geçişin gerçekleştiğine tanık oluyoruz. Küreselleşmenin oluşmasıyla beraber rekabetin arttığı ortamlarda bilginin önemi daha da artıyor.

Bu gelişmeler ve değişimler göz önüne alındığında küreselleşmenin de etkisiyle firmalar için fırsatların yanında riskleri de taşıdığı ortaya çıkan bir gerçek.

Dünyada küreselleşmenin yayılmasıyla birlikte rekabetin arttığını, bunun sonucunda kızgın rekabetle baş edemeyen firmaların güç kaybederek iflasa sürüklendiklerini göz ardı edemeyiz.

İşte böyle bir ortamda firmaların izleyeceği yol ve uygulayacağı stratejiler büyük önem taşıyor. Peki, firmalar küresel rekabetle nasıl başa çıkabilecek? Nasıl kazanç sağlayacak?

Prof. Dr. Arman KIRIM'a göre bunun cevabı tek bir kelime: INOVASYON. Birçok kişiye yabancı gözükken ancak hayatımızın her alanında bizi çıkmazdan kurtaracak olan kelime inovasyondur.

O halde İnovasyon nedir? Kelimenin kökenine baktığımızda İngilizce "innovation" sözcüğünden geldiğini görüyoruz. Kelimenin dilimizdeki karşılığı ise yenilik, buluş.

Asıl soru yenilik kavramının iş hayatında nasıl uygulanacağıdır. Sayın KIRIM yaptığı sunumda bu konuya açıklık getirmiştir.

Neden siz de mor inek olmayasınız?

KIRIM öncelikle yeniliğin iş dünyasında farklılık yaratmakla olacağını ve bu durumun "ihtiyaç"tan kaynaklandığını ifade etmiştir. Bu noktadan itibaren dünyadaki iş ortamının günümüzdeki durumunu irdelemek gerektiğini hatırlatıyor ve iş dünyasının kalabalıklığını, piyasada çok fazla ürün, hizmet ve reklamın olduğunu vurguluyor.

Bunun sonucunda ortaya çıkan problem, bütün ürünlerin ve hizmetlerin aynılaşma durumu ile karşı karşıya olması!

Sonuçta ortaya çok bilindik bir tablo çıkıyor: Aynı mal ile karşılaşan müşteri ucuz olanı tercih edip onu satın alıyor. Birbiri ile rekabete giren firmalar da fiyat kırma yoluna gidiyorlar. Yani fiyatları aşağıya çekiyorlar. Firmalar fiyatları düşürmeye başladı mı bu zararına kadar devam ediyor.

Dolayısıyla aynılaşma ve eriyen kârlar problem haline geliyor. Sayın Kırım'ın sözlerinde de belirttiği gibi bu problemin çözümünde farklılaşma büyük rol oynuyor.

Aynı zamanda şunu unutmamak gerekir ki bir firma için en önemlisi para kazanmaktır. Yani kârı maksimize etmektir. Firmaların en temel hedefi kârlılık ve büyümedir.

Sayın Kırım dünyada para kazanamamak diye bir şey olmadığını aksine para kazanmanın parayı doğru şekilde kullanmanın yolunu bilmekten geçtiğini belirtmiştir. Bunun yolu da farklılaşmadan geçmektedir. Bu yolla firmalar para kazanabilir ve büyüyebilirler. Mevcut durumunu korumaya çalışan firmaların pazarda tutunması ise hiç kolay olmayacaktır. Büyümenin gerçekleşmesi:

- Mevcut işinizde,
- Komşu alanda ve
- Hiç bilmediğiniz bir başka alanda olabilir.

Bunların arasında en kolayı mevcut işte büyümenin gerçekleştirilmesidir.

Bu noktada firmaların zorlandıkları konu; büyümek için farklılaşmanın nasıl gerçekleştirileceğidir. Bu konuda da Sayın Kırım inovasyonun çeşitlendirilmesini yaparak sunduğu örneklerle firmalara yol gösteriyor.

Kırım'a göre inovasyon 7 şekilde gerçekleştirilebiliyor:

- Düzen bozucu inovasyon,
- Uygulama inovasyonu,
- Ürün inovasyonu,
- Süreç inovasyonu,
- Pazarlama inovasyonu,
- İş modeli inovasyonu ve
- Deneyim inovasyonudur.

Arman KIRIM girişimcilere çağrı yaparak özellikle kendilerine uygun modeli seçip uygulamalarının fark yaratmaları ve büyümeleri açısından büyük fayda sağlayacağını belirtiyor.

Özetle; günümüz dünyasında firmaların ayakta kalabilmeleri farklılık yaratmalarına bağlıdır. Ancak farklılığın yalnızca yeni bir ürün veya hizmet olarak algılanmaması vurgulanmaktadır. Aynı şekilde farklılığın yalnızca teknolojik gelişme ile mümkün olacağı da doğru bir yaklaşım değildir. Yapılması gereken insanların ihtiyaçlarını değerlendirip farklı bir yaklaşımla o ihtiyaçtan bir ürün veya hizmet yaratabilmektir.

Türkiye’de Dövizin Durumu ve Kur Politikaları

Merkez Bankası eski başkanlarından olan Sayın Gazi ERÇEL’in konuşması da fiyat istikrarı ve kur rejimleri üzerine olmuştur.

Sayın ERÇEL dünyadaki kur rejimlerinin çeşitliliğine kısaca değinmiş ve ülkemizde uygulanan kur rejimlerinin ne derece uygulanabilir olduğuna değinmiştir.

Öncelikle iyi döviz kuru rejiminin:

- Makroekonomik politikaların uygulanmasında,
- Finansal krizleri önlemede ve
- Orta dönemde belirginlik sağlamada faydalı olmasının beklendiğini

ifade etmiştir.

Burada şu yorumu da yapabilmeliyiz: Uygulanacak döviz kurunu belirlerken, ülkenin ekonomik yapısından coğrafi konumuna kadar pek çok kriter için değerlendirme yapılmalı ve kur sisteminin avantajları ile dezavantajları ortaya konulmalıdır.

Ülkemizde uygulanan kur rejimlerine baktığımızda; 2001 Şubat krizinden sonra dalgalı kura geçildiğini görüyoruz. Bilindiği gibi esnek kur sistemleri döviz piyasalarının şeffaf ve verimli çalıştığı varsayımına göre serbest olarak belirlenen kurların temel ekonomik değişkenlerdeki gelişmeleri yansıtmaması ilkesine dayanmaktadır. Bu sistemlerde para politikası bağımsız olarak belirlenmekte ve döviz kurları uygulanan politikaların sonuçlarını yansıtmaktadır.⁴

Dalgalı kur sisteminde döviz fiyatları, Merkez Bankası yerine piyasa tarafından serbestçe belirlenmektedir.

Ülkemizde daha önce kur rejimini belirleyen sadece hükümet iken son çıkartılan yasayla birlikte kur rejiminin merkez bankası ile beraber belirlenmesi sağlanmıştır. Bu konuda da Sayın ERÇEL, Merkez Bankası’nın hükümetle koordineli çalışmasının gerektiğini savunmuştur.

Sayın ERÇEL yaptığı bu açıklamalardan sonra dünyada mevcut sistemler arasında iyi bir kur sisteminin olup olmadığının kafalarda soru işareti bıraktığını belirtmiştir.

Peki bunun çözümü ne olacak? Sayın ERÇEL bu soruya cevaben şu seçenekleri sunuyor:

- Avrupa Parasal Sistemi içine girmek.
- Dünyanın tek para sistemine geçmesi ki bu günümüzde de tartışılan bir konudur.

⁴ Sabit ve esnek döviz kuru sistemlerinin avantajları ve dezavantajları nelerdir?, www.tcmb.gov.tr

AR& GE BÜLTEN

ARAŞTIRMA VE MESLEKLERİ GELİŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ
MART

- Yönlendirilen dalgalı kur sistemine geçmek.

Dalgalı kur rejimine geçilmesini destekleyenlerden biri olan Erçel'in yönlendirilebilir dalgalı kurun uygulanmasının daha yararlı olacağı yönündeki görüşleri de dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra Erçel Türkiye'nin kendine özgü bir kur sistemine sahip olabileceğini de vurgulamıştır.